

การประยุกต์ใช้และพัฒนาศิลปะสื่อใหม่ในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ของวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋า: กรณีศึกษา “ผิงไห่ล่อ”

The Application and Development of New Media Art in Cultural
Tourism Performances of the Taoist Immortal Culture: A Case Study
of Penglai

เหวินเทา หวง¹, บุนชู บุนลิขิตศิริ² และ รสา สุนทรายุธ³
Wentao Huang¹, Bunchoo Bunlikhitsiri² and Rasa Suntrayuth³

^{1, 2, 3}คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{1, 2, 3}Faculty of Fine and Applied Art, Burapha University

E-mail: skzllab@gmail.com¹

Received: 2025-5-22; Revised: 2025-10-29; Accepted: 2025-10-31

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ วิเคราะห์การประยุกต์ใช้และแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะสื่อใหม่ในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเสนอแนวทางในการยกระดับการนำเสนอวัฒนธรรมดังกล่าวให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล โดยอาศัยกรอบแนวคิดจากทฤษฎีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมและทฤษฎีสัญศาสตร์ละครเวทีควบคู่กับแนวคิดด้านศิลปะสื่อใหม่

การวิจัยประกอบด้วยวิธีการวิจัยทางเอกสาร การศึกษาแนวปฏิบัติจากกรณีตัวอย่าง และการสำรวจภาคสนามในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวผิงไห่ ผลการวิจัยพบว่า ผิงไห่จะมีรากฐานวัฒนธรรมเทพเซียนที่มั่นคง แต่รูปแบบการนำเสนอในปัจจุบันยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ งานวิจัยจึงเสนอแนวทางพัฒนา เช่น โรงละครแบบดิมต้า “เตาหลอมยา” การแสดงโดรนกลางทะเล และการฉายภาพแสงสีแบบ 3D Mapping บนวัดผิงไห่เก้อ ซึ่งใช้เทคโนโลยีศิลปะสื่อใหม่เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวให้มีมิติและคุณค่ามากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของศิลปะสื่อใหม่ในการสื่อสารและผลิตซ้ำวัฒนธรรมดั้งเดิมให้มีชีวิตในยุคสมัยใหม่ อีกทั้งยังสามารถเป็นแนวทางเชิงปฏิบัติในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน และเป็นต้นแบบให้กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมอื่น ๆ ในบริบทของวัฒนธรรม-ท่องเที่ยว 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: วัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่, ศิลปะสื่อใหม่, การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

This research aims to examine the unique characteristics of Taoist Immortal culture in Penglai, analyze the application and creative methods of new media art in cultural tourism performances, and propose strategies for enhancing the presentation of traditional culture in the digital age. The study is grounded in the theoretical frameworks of Pierre Bourdieu's theory of cultural reproduction and dramatic semiotics, in conjunction with concepts related to new media art.

The research methodology includes literature review, case study analysis, and fieldwork in key tourist destinations in Penglai. The findings reveal that although Penglai holds a profound and well-established Taoist Immortal heritage, current forms of cultural presentation fail to meet the experiential expectations of modern tourists. Therefore, this study proposes innovative performance strategies—such as the immersive theater “Elixir Furnace,” mid-sea drone shows, and 3D mapping projection on ancient architectural sites like Penglaige Temple—leveraging new media technologies to enrich tourists’ cultural experiences with depth and interactivity. This research demonstrates the potential of new media art to revitalize and recontextualize traditional culture through dynamic representation, aligning with contemporary needs while preserving core cultural values. Furthermore, the findings serve as a practical reference for sustainable cultural tourism development and offer a replicable model for other heritage-based destinations seeking digital transformation in the era of Culture–Tourism 4.0.

Keywords: The Taoist Immortal Culture of Penglai, New Media Art, Cultural Tourism Performance

บทนำ

กู่ เจียกั๋ง นักประวัติศาสตร์จีนผู้มีชื่อเสียง ได้เสนอการจำแนกตำนานเทพปกรณัมจีนโบราณออกเป็นสองระบบหลัก ได้แก่ ตำนานคุณหลุน และตำนานผิงไห่ โดยเขาเห็นว่าทั้งสองระบบมีการดำรงอยู่ควบคู่กัน แต่ตำนานผิงไห่มีต้นเค้ามาจากตำนานคุณหลุนซึ่งมีต้นกำเนิดในบริเวณที่ราบสูงทางตะวันตกของประเทศจีน ตำนานคุณหลุนที่เต็มไปด้วยเรื่องราวอัศจรรย์ได้แพร่กระจายสู่พื้นที่ตะวันออก และเมื่อผนวกรวมกับภูมิทัศน์ธรรมชาติของท้องทะเลอันลึกลับ ก็ได้ก่อรูปเป็นตำนานผิงไห่ในชายฝั่งทะเลของแคว้นเยียน อู่ ฉี และเยว่ (Dai Sheng, 2017) จากฐานรากดังกล่าว เมืองผิงไห่ มณฑลซานตง จึงถูกยกย่องให้เป็นแหล่งกำเนิดของวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าของจีนฝั่งตะวันออก มณฑลซานตงเองก็ได้รับสมญานามว่า “ดินแดนแห่งฉีและหลู่” ซึ่งประกอบด้วยวัฒนธรรมหลักสองสาย ได้แก่ วัฒนธรรมหลู่ที่มีขงจื้อเป็นแกนกลาง และวัฒนธรรมฉีที่เน้นแนวคิดของลัทธิเต๋า โดยเฉพาะวัฒนธรรมเทพเซียน คาบสมุทรซานตงตั้งอยู่ในเขตแคว้นฉีในอดีต มีขนบความเชื่อเกี่ยวกับเทพเซียนในลัทธิเต๋าที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทพเซียนจำนวนมาก

ในบริบทของการพัฒนาท้องถิ่นร่วมสมัย การใช้ทรัพยากรวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าอย่างเต็มศักยภาพ การเสริมพลังอำนาจละมุน (Soft Power) ของวัฒนธรรมประเภทนี้ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่มีวัฒนธรรมเทพเซียนเป็นแกนกลางจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (หมายถึง พื้นที่เศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและ สิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลอย่างยั่งยืน) ของคาบสมุทรซานตง (Zhao Weidong, 2010) แม้ว่าผิงไห่จะเป็นเมืองชายฝั่งที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานและรากฐานวัฒนธรรมเทพเซียนที่ลึกซึ้ง หากแต่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ยังมีข้อจำกัดหลายประการ ทั้งในด้านพลังการสืบทอดวัฒนธรรมที่ยังไม่เข้มแข็ง รูปแบบการจัดแสดงที่ยังคงเป็นลักษณะนิ่งและดั้งเดิม และขาดการตอบสนองต่อความต้องการด้านประสบการณ์เชิงลึกของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ ในขณะที่การบูรณาการระหว่างวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวในจีนกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง “การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” ได้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการยกระดับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ศิลปะ

สื่อใหม่ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาเปลี่ยนโฉมศิลปะการแสดงแบบดั้งเดิม สร้างสรรค์ประสบการณ์แบบมีปฏิสัมพันธ์ (interactive) และดื่มด่ำ (immersive) ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้หลากหลายยิ่งขึ้น ดังนั้น การประยุกต์ใช้ศิลปะสื่อใหม่ในการพัฒนารูปแบบการแสดงที่นำเสนอวัฒนธรรมเทศเซียนในลัทธิเต๋า จึงไม่เพียงเป็นการตอบสนองต่อแนวโน้มวัฒนธรรม หากยังเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว และขับเคลื่อนการสืบทอดวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

จากพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของพื้นที่ผิงไห่ และความโดดเด่นของภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่เชื่อมโยงกับตำนานเทศเซียน งานวิจัยนี้จึงเลือกใช้วัฒนธรรมเทศเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่เป็นเนื้อหาแกนหลัก โดยอาศัยพื้นที่ทางวัฒนธรรมสำคัญ ได้แก่ วัดผิงไห่เก้อ ภูเขาสามเซียน และท่าเรือแปดเซียน เป็นฐานในการศึกษาการประยุกต์ใช้และพัฒนาศิลปะสื่อใหม่ในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเสนอกลยุทธ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการยกระดับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมให้มีชีวิตชีวาและยั่งยืนในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมเทศเซียน “ผิงไห่” วิเคราะห์บริบทการพัฒนาของตำนานผิงไห่ ตลอดจนสถานการณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวผิงไห่ในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์การประยุกต์ใช้และวิธีการสร้างสรรค์ศิลปะสื่อใหม่ในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้และพัฒนาศิลปะสื่อใหม่ในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัฒนธรรมเทศเซียนในลัทธิเต๋า

การทบทวนวรรณกรรม

1. วัฒนธรรมเทศเซียนแห่งผิงไห่ในบริบทประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว

วัฒนธรรมเทศเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่มีสถานะเฉพาะตัวในระบบวัฒนธรรมฉีหลู่ โดยเฉพาะในเขตคาบสมุทรซานตงซึ่งเป็นพื้นที่ของแคว้นฉีในประวัติศาสตร์ ตำนานผิงไห่มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับความเข้าใจเรื่องทะเลและแนวคิดเรื่องการแสวงหาความเป็นเซียนของชนเผ่าตองอีในยุคโบราณ ความเชื่อเหล่านี้ถูกสืบทอดและขยายตัวอย่างต่อเนื่องผ่านบทบาทของเจียงไท่กงในฐานะผู้ปกครองแคว้นฉี การก่อรูปของตำนานผิงไห่จึงมิได้เป็นเพียงจินตนาการเชิงตำนาน หากแต่เป็นการสังเคราะห์ระหว่างภูมิทัศน์ธรรมชาติ ภูมิปัญญาพื้นถิ่น และพลังศรัทธาในอำนาจเหนือธรรมชาติ ซึ่งต่อมาได้รับการเสริมสร้างผ่านแนวคิดของลัทธิเต๋าในยุคจ้านกั๋ว และความเคลื่อนไหวของจักรพรรดิผู้แสวงหาความเป็นอมตะอย่างจินซีอ่องเต้และจักรพรรดิฮั่นอู๋ตี้

ตำนานผิงไห่มีหลายประเภท ทั้งตำนานที่มาของดินแดนเซียน ตำนานเกี่ยวกับการแสวงหายาอมตะ การพำนักของเซียน และที่มาของชื่อสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งทั้งหมดล้วนสะท้อนให้เห็นถึงการหลอมรวมระหว่างตำนานกับวิถีชีวิตของชาวบ้าน และความเป็นวัฒนธรรมเทศเซียนที่มีชีวิตในสังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริง งานศึกษาของ Wang Jinpeng (2023) ชี้ให้เห็นว่า ตำนานเทศเซียนในผิงไห่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูง เป็นรากฐานของพิธีกรรมพื้นบ้านและเทศกาลต่าง ๆ และยังมีคุณค่าสูงในแง่ของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

การศึกษาวรรณกรรมก่อนหน้านี้ได้กล่าวถึงพัฒนาการของตำนานผิงไห่และรากฐานทางวัฒนธรรมอย่างครอบคลุม แต่ยังคงขาดการวิเคราะห์ในมิติของการแปรรูปวัฒนธรรมดั้งเดิมสู่สื่อใหม่ และยังไม่สามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจนว่า วัฒนธรรมเทศเซียนดังกล่าวจะสามารถถูกนำเสนอในรูปแบบที่ร่วมสมัยและมีประสิทธิภาพในบริบทของการท่องเที่ยวได้อย่างไร

2. การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในบริบทจีนร่วมสมัย

ในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศจีนได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมท้องถิ่นและส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การแสดงประเภทนี้ครอบคลุมตั้งแต่การแสดงเชิงเทศกาล การแสดงกลางแจ้ง ไปจนถึงการแสดงแบบเต็มตัวในพื้นที่เฉพาะ โดยมีเป้าหมายในการสร้างประสบการณ์เชิงลึกและการมีส่วนร่วมของผู้ชมมากขึ้น

งานวิจัยที่มีอยู่จำนวนมากมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวด้วยการใช้ทุนวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ตำนาน ภูมิปัญญา และพิธีกรรมมาเป็นเนื้อหา อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบบ่อยคือ การออกแบบเนื้อหาและรูปแบบที่มีลักษณะซ้ำกันและขาดความแตกต่างเชิงพื้นที่ นักท่องเที่ยวจำนวนมากต้องการกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์สูงและสะท้อนเอกลักษณ์ของสถานที่อย่างแท้จริง งานวิจัยในสายนี้จึงเริ่มขยับเข้าสู่การพัฒนา “การแสดงแบบเต็มตัว” ที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างประสบการณ์หลากหลายประสาทสัมผัส และถึงแม้จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่แหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากยังคงใช้การแสดงแบบดั้งเดิมที่เน้นการรับชมเป็นหลัก ไม่สามารถดึงดูดให้ผู้ชมมีส่วนร่วมเชิงลึกได้ และขาดการผสมผสานวัฒนธรรมเข้ากับเทคโนโลยีอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในบริบทของวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น เช่น วัฒนธรรมเทพเซียนแห่งผิงไห่

3. ศักยภาพของศิลปะสื่อใหม่ในการยกระดับการแสดงวัฒนธรรม

ศิลปะสื่อใหม่ (new media art) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิธีการนำเสนอวัฒนธรรม โดยเฉพาะในรูปแบบของการแสดงเชิงศิลปะและการจัดแสดงนิทรรศการ เทคโนโลยีที่ถูกนำมาใช้ได้แก่ การฉายภาพ 3D LED Display, ฉากโปร่งใส VR/AR เทคโนโลยีเสียง และระบบควบคุมการเคลื่อนไหวของเวที ทั้งหมดนี้มีเป้าหมายในการสร้างประสบการณ์เต็มตัวที่ให้ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมกับเรื่องราวในระดับอารมณ์และร่างกาย ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ศิลปะสื่อใหม่อย่างเด่นชัด คือ โครงการการแสดงชุด “Only Henan Drama Fantasy City” ซึ่งผสมผสานองค์ประกอบของศิลปะการเล่าเรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน และเทคโนโลยีเข้าไว้ด้วยกัน ผู้กำกับ Wang Chaoge เรียกการสร้างสรรคนี้ว่า “การเปลี่ยนสภาพ” (transformation) ที่ทำให้ศิลปะการแสดงกลายเป็นประสบการณ์ที่เคลื่อนไหวและลึกซึ้งกว่าเดิม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปะสื่อใหม่ในแวดวงวัฒนธรรมยังคงอยู่ในระยะเริ่มต้น โดยเฉพาะในแง่ของการนำมาประยุกต์กับวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเชื่อแบบจีนโบราณ งานวิจัยนี้จึงเสนอให้ใช้ศิลปะสื่อใหม่เป็นกลไกในการแปรความหมายและสื่อสารวัฒนธรรมเทพเซียนในบริบทใหม่

4. กรอบแนวคิดทางทฤษฎี: การผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมและศาสตร์ละครเวที

เพื่อวิเคราะห์ประเด็นการแปรรูปวัฒนธรรมและการนำเสนอด้วยศิลปะสื่อใหม่ งานวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดหลักสองแนวทาง ได้แก่

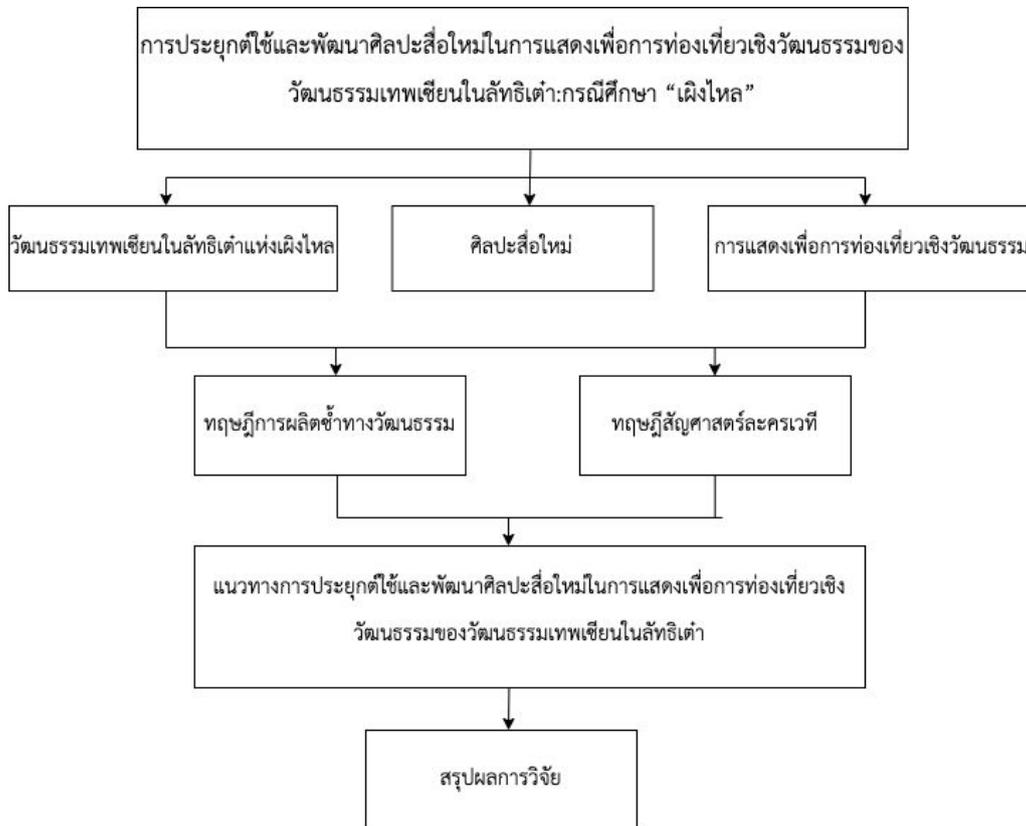
(1) ทฤษฎีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม (Cultural Reproduction) ของปีแอร์ บูร์ดิเยอ ซึ่งอธิบายว่าวัฒนธรรมดำรงอยู่ผ่านกระบวนการผลิตซ้ำที่มีความพลวัต โดยมีการปรับเปลี่ยนความหมายตามบริบททางสังคมและอำนาจ เป็นแนวคิดสำคัญในการสนับสนุนให้เห็นว่า วัฒนธรรมเทพเซียนสามารถอยู่รอดและแปรเปลี่ยนได้ในบริบทสมัยใหม่ (Peng Li, 2023)

(2) ทฤษฎีสัญศาสตร์ละครเวที (Dramatic Semiotics) ซึ่งวิเคราะห์สัญลักษณ์บนเวทีว่าเป็นข้อตกลงร่วมกันในเชิงวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ แนวคิด “ย้ายรูปสัญลักษณ์ คงจิตวิญญาณ” เป็นหัวใจของการออกแบบเวทีแบบจีน โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบภาพแทนวัฒนธรรมเทพเซียนเพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมสมัย (Zhang Jiajia & Peng Guobin, 2023)

โดยสรุป แม้งานวิจัยจำนวนมากจะกล่าวถึงวัฒนธรรมเทพเซียน การแสดงเชิงวัฒนธรรม หรือศิลปะสื่อใหม่ในลักษณะแยกส่วนกัน แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาใดที่บูรณาการทั้งสามมิติเข้าด้วยกันในกรณีเฉพาะของผิงไห่อย่างเป็นระบบ งานวิจัยฉบับนี้จึงมีเป้าหมายในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นกับ

เทคโนโลยีร่วมสมัย ภายใต้กรอบทฤษฎีทางสังคมและศิลปะ เพื่อเสนอแนวทางใหม่ในการนำเสนอวัฒนธรรม เทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ให้มีชีวิตในบริบทของการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยุคดิจิทัล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเอกสาร ทำการรวบรวมและจัดเรียงข้อมูลจากเอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย ข่าวสาร และข้อมูลความเคลื่อนไหวในแวดวงอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับศิลปะสื่อใหม่ การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารเหล่านี้อย่างเป็นระบบ เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์การวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง แนวโน้มการพัฒนา และความเคลื่อนไหวล่าสุด ซึ่งจะเป็พื้นฐานทางทฤษฎีและแนวคิดที่มั่นคงในงานวิจัยนี้

2. การวิเคราะห์กรณีศึกษา คัดเลือกกรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการผสมผสานศิลปะสื่อใหม่ เข้ากับการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศจีน อาทิเช่น Only Henan Drama Fantasy City, Yellow Crane Tower at Night, Songcheng Eternal Love รวมถึงโครงการเด่นอื่น ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่ในการนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น จากนั้นทำการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นสำคัญจากกรณีเหล่านั้น

3. การสำรวจภาคสนาม ลงพื้นที่ศึกษาในท้องถิ่นผิงไห่ โดยทำการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สถานที่จัดแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมถึงองค์กรและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย

1. ภาพรวมวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

1.1 ต้นกำเนิดและการพัฒนาการของวัฒนธรรมเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารและแหล่งข้อมูลท้องถิ่น พบว่า วัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ได้ผ่านพัฒนาการมาในหลายช่วงเวลา ตำนานผิงไห่มีต้นเค้ามาจากตำนานคุณหลุนในที่ราบสูงทางตะวันตก ซึ่งเมื่อเผยแพร่เข้าสู่พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกก็ได้หลอมรวมเข้ากับสภาพแวดล้อมของท้องทะเล จนกลายเป็นตำนานเทพเจ้าทางทะเลของชนเผ่าตงอี ปรากฏการณ์ภาพลวงตาริมทะเลและกิจกรรมเดินเรือมีส่วนส่งเสริมให้ตำนานผิงไห่แพร่หลายขึ้น ในช่วงสมัยขุนฉิวและจ้านกั๋ว ทศนะของผู้คนต่อชีวิตและความตายเปลี่ยนไป สะท้อนผ่านแนวคิดเรื่องความเป็นอมตะและการแสวงหาเซียน ความพยายามของนักพรตและกษัตริย์ เช่น การส่งนักพรตของจีนขึ้นเรือออกทะเล และการเลื่อมใสของฮั่นอู่ตี้ต่อเทพเซียน ได้ยืนยันการขยายตัวของตำนานเซียนในระดับรัฐ ช่วงปลายราชวงศ์หยวน การรุ่งเรืองของลัทธิเฉียนจิน และการปรากฏตัวของบุคคลในตำนานแปดเซียน ได้แก่ ลวี่ตั้งปิ่นและฮั่นจงหลี่ ซึ่งได้รับยกย่องเป็น “ห้าปรมาจารย์ฝ่ายเหนือ” ส่งเสริมให้ผิงไห่กลายเป็นคำแทนของดินแดนเซียนในความรับรู้ร่วมของชาวจีน วัดผิงไห่เกอซึ่งเป็นศูนย์กลางสำคัญของวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าก็ได้รับการกล่าวถึงอย่างแพร่หลายในวรรณกรรมจีนโบราณ โดยรวมแล้ว วัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าของผิงไห่ได้รับการสืบทอดและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ทรงคุณค่าของจีนในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีอิทธิพลต่อความคิดเรื่องสุขภาพ การบำเพ็ญตน และปรัชญาการดำรงชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันด้วย

1.2 องค์ประกอบสำคัญและความหมายทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่

จากการศึกษาข้อมูลตำนานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ประกอบด้วยตำนานหลากหลายประเภท ได้แก่ ตำนานกำเนิดดินแดนเซียน การแสวงหาอมตะ การพำนักของเซียน และที่มาของชื่อสถานที่ต่าง ๆ โดยมีลักษณะเด่นที่สะท้อนแนวคิดลัทธิเต๋า เช่น ความลึกลับ การบำเพ็ญเพียรเพื่อความเป็นอมตะ และการอยู่ร่วมกันของสามศาสนา คือ ขงจื้อ พุทธ และเต๋า นอกจากนี้ยังพบว่าแนวคิดการดูแลสุขภาพ เช่น การฝึกชี่กง การรับประทานอาหารอย่างมีหลักการ และการฝึกหายใจ มีบทบาทเชื่อมโยงกับตำนานเซียนอย่างแนบแน่น ในแง่มุมทางศิลปะ วัฒนธรรมเทพเซียนได้แทรกซึมอยู่ในงานสถาปัตยกรรม เช่น ชายคาโค้ง คานแกะสลัก และการจัดวางองค์ประกอบในกลุ่มอาคารวัดผิงไห่เกอ รวมถึงในงานวรรณกรรมและศิลปะพื้นบ้านที่สะท้อนจินตนาการเรื่องเซียนอย่างหลากหลาย การแสดงพื้นบ้านและเทศกาลต่าง ๆ เช่น งานเลี้ยงแปดเซียนและเทศกาลโคมไฟของชาวประมง ได้กลายเป็นพื้นที่สาธารณะที่ใช้สืบทอดตำนานเทพเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดหลักที่ปรากฏชัดเจน ได้แก่ ความเป็นอมตะ ดินแดนเซียน มายากลบินเหิน และการแสดงหลักธรรมโดยนักปราชญ์ผู้รู้แจ้ง โดยเฉพาะตำนาน “แปดเซียนข้ามทะเล” นั้นได้รับความนิยมสูงและมีบทบาทอย่างมากในการสร้างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ได้อย่างชัดเจน

1.3 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวผิงไห่ในปัจจุบัน

จากผลการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหารแหล่งท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และชาวบ้านในพื้นที่ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวผิงไห่มีการพัฒนาด้านการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การบูรณาการทรัพยากร เช่น โครงการอ่าวผิงไห่ การใช้บัตรผ่านร่วม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เช่น การแสดงสมัยใหม่และกิจกรรมเชิงประสบการณ์ ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีการสร้างแบรนด์ “Fairy Life Penglai Bay” เพื่อสื่อถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมเทพเซียนในลักษณะที่เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ไม่สมดุล ความซ้ำซ้อนของรูปแบบกิจกรรม การขาดนวัตกรรมด้านเนื้อหา และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในระดับ

ต่ำ โดยเฉพาะกิจกรรมในช่วงกลางคืนและประสบการณ์แบบเต็มตัวที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในยุคใหม่ ผลการสัมภาษณ์ยังสะท้อนว่านักท่องเที่ยวต้องการกิจกรรมที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ เช่น การแสดงที่ใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่ การเล่าเรื่องตำนานเทพปกรณัม และกิจกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมโดยตรง ซึ่งถือเป็นช่องว่างสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเมืองไหลในระยะต่อไป การพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มระยะเวลาการพักค้างของนักท่องเที่ยวและเสริมสร้างอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

2. การพัฒนาอุตสาหกรรมแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจีน

การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่และสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เน้นประสบการณ์เชิงลึกและการมีส่วนร่วมของผู้ชม อุตสาหกรรมแสดงเชิงวัฒนธรรมของจีนมีพัฒนาการมากกว่า 40 ปี โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้น (1.0) ระยะเติบโตอย่างรวดเร็ว (2.0) ระยะเติบโตเต็มที่ (3.0) และระยะการบูรณาการข้ามสาขา (4.0) ซึ่งปัจจุบันเป็นยุคที่เน้นการสร้างประสบการณ์แบบเต็มตัว (immersive experience) ภายใต้แนวคิด “วัฒนธรรม-ท่องเที่ยว 4.0” ที่บูรณาการทรัพยากรวัฒนธรรมเข้ากับเทคโนโลยีร่วมสมัย (Li Zhaorui, 2019) ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1980 เป็นต้นมา การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจีนมีความหลากหลายทั้งในด้านปริมาณและรูปแบบ โดยสามารถจำแนกเป็น 3 ลักษณะหลัก ได้แก่ (1) การแสดงแบบรายการ ที่นำเสนอวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบการแสดงบนเวทีทั่วไป (2) การแสดงกลางแจ้ง ที่ใช้ภูมิทัศน์จริงของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างประสบการณ์สมจริงให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การแสดงชุด “Impression” ที่มีชื่อเสียง และ (3) การแสดงตามองค์ประกอบทางวัฒนธรรม เช่น เทศกาลท้องถิ่น อาหารพื้นเมือง และตำนานพื้นบ้าน ซึ่งล้วนมีบทบาทในการถ่ายทอดอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมีชีวิตชีวา การสร้างสรรค์เนื้อหาในการแสดงประเภทนี้มักอ้างอิงจากมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตำนานท้องถิ่น และเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ เช่น “Impression of Liu Sanjie” และ “Jiuzhaigou Eternal Love” ซึ่งเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดวัฒนธรรมในรูปแบบศิลปะการแสดงที่เข้าถึงง่ายและน่าประทับใจสำหรับผู้ชม โดยการแสดงเหล่านี้สามารถเปลี่ยนองค์ประกอบวัฒนธรรมเชิงนามธรรมให้กลายเป็นประสบการณ์จริงที่กระตุ้นประสาทสัมผัสได้อย่างหลากหลาย

ในเดือนเมษายน ปี 2019 กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวแห่งชาติจีนได้ออกข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแสดงเพื่อการท่องเที่ยว โดยเน้นการยกระดับคุณภาพการผลิตและการสร้างสรรค์ ตลอดจนการสนับสนุนให้องค์กรต่าง ๆ ดำเนินนวัตกรรมในมิติต่าง ๆ เช่น การผสมองค์ประกอบทางศิลปะเข้ากับเทคโนโลยี การพัฒนาโรงละครอัจฉริยะ และเวทีที่สามารถนำเสนอเทคนิคแสง สี เสียง และภาพเคลื่อนไหวขั้นสูง รวมถึงการยกระดับอุปกรณ์ทางด้านศิลปะดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยสรุป อุตสาหกรรมแสดงเชิงวัฒนธรรมของจีนไม่เพียงสะท้อนความสามารถในการถ่ายทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมสู่ผู้ชมร่วมสมัยเท่านั้น หากยังแสดงถึงพลวัตของการพัฒนาเชิงนวัตกรรมที่สามารถขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เกิดคุณค่าทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว และสามารถเป็นต้นแบบที่ประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่น ๆ รวมถึงเมืองไหลซึ่งมีศักยภาพด้านวัฒนธรรมเทพเซียนได้อย่างเหมาะสม

3. การประยุกต์ใช้ศิลปะสื่อใหม่ในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ศิลปะสื่อใหม่มีบทบาทสำคัญในการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และได้ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวอย่างมาก ในด้านนวัตกรรมเชิงประสบการณ์ ศิลปะสื่อใหม่ได้ผลักดันให้การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวก้าวข้ามจากรูปแบบดั้งเดิมไปสู่ยุคของประสบการณ์แบบเต็มตัวและหลากหลายประสาทสัมผัส โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ความเป็นจริงเสมือน (VR) ความเป็นจริงเสริม (AR) และการฉายภาพโฮโลแกรม เพื่อสร้างพื้นที่ที่ผสมผสานโลกเสมือนและโลกจริงเข้าด้วยกัน เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ ความสมจริงของฉาก และการมีส่วนร่วมในบทบาท ช่วยทำลายข้อจำกัดด้านสภาพแวดล้อมของผลิตภัณฑ์การ

ห้องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ และได้รับประสบการณ์อันน่าตื่นตาตื่นใจพร้อมทั้งการมีส่วนร่วมทางความคิด จากมุมมองของจุดเด่นและข้อได้เปรียบ ศิลปะสื่อใหม่มีความเป็นสหวิทยาการในระดับสูง เป็นการผสมผสานรูปแบบศิลปะหลากหลายแขนงเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเวทีการแสดงแบบองค์รวม ลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ช่วยทำลายข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ เปิดพื้นที่สำหรับการสื่อสารแลกเปลี่ยน การเล่าเรื่องแบบไม่เป็นเส้นตรง (non-linear narrative) ใช้การตัดต่อ และจัดวางเรื่องราวเพื่อเพิ่มแรงดึงดูดของเนื้อหา ขณะที่โลกเสมือนจริงสามารถสร้างพื้นที่ภาพและเสียงที่ตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้โดยเฉพาะ มีตัวอย่างจำนวนมากได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของศิลปะสื่อใหม่ เช่น พิธีเปิดโอลิมปิกฤดูหนาวที่กรุงปักกิ่ง ซึ่งได้นำเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในการนำเสนอมหกรรมภาพและเสียง พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ประกอบวัฒนธรรมจีนออกมาอย่างโดดเด่น การแสดงชุด “แสงฝัน ณ เขาหลงหูซาน” ใช้สื่อดิจิทัลในการนำเสนอ เพื่อให้การชมการแสดงเป็นแบบ “เคลื่อนไหวได้” ทำให้ผู้ชมสามารถชมทัศนียภาพไปพร้อมกับสัมผัสประสบการณ์ทางสายตาสอนตื่นตาตื่นใจ สอนสนุชื่อดัง “ฟางเท่อ ดินแดนมหัศจรรย์แห่งความฝัน” ได้นำเทคโนโลยี VR มาใช้ในการพัฒนาเกมต่าง ๆ พร้อมผสมผสานเทคนิคภาพลวงตาเพื่อให้โลกเสมือนและโลกจริงกลมกลืนกัน โดยสรุป ศิลปะสื่อใหม่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพของการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรม และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมนี้

4. แนวทางการยกระดับการแสดงวัฒนธรรมเทศียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ด้วยเทคนิคศิลปะสื่อใหม่

แหล่งท่องเที่ยวผิงไห่ เมืองเยียนไถ มณฑลซานตง ประเทศจีน เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยจุดท่องเที่ยวหลายแห่งและมีเส้นทางกว่า 10 สาย ในการศึกษาครั้งนี้ ได้เลือกเส้นทางคลาสสิกที่สุด ได้แก่ “ภูเขาสามเซียน—ท่าเรือแปดเซียน—วัดผิงไห่เก้อ” มาเป็นพื้นที่ศึกษา โดยใช้วัฒนธรรมเทศียนในลัทธิเต๋าเป็นแกนหลักของเนื้อหา และใช้ทั้งสามสถานที่เป็นฐานในการสำรวจแนวทางการพัฒนาและยกระดับการแสดงวัฒนธรรมเทศียน ด้วยการประยุกต์ใช้เทคนิคของศิลปะสื่อใหม่

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงที่ตั้งของภูเขาสามเซียน ท่าเรือแปดเซียน วัดผิงไห่เก้อ

4.1 การออกแบบฉากการแสดงแบบดื่มด่ำ

ใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่เพื่อสร้างบรรยากาศอันน่าอัศจรรย์ของดินแดนเซียนผิงไห่ โดยอาศัยเทคนิคการฉายภาพโฮโลแกรม หน้าจอ LED ฉากผ้าโปร่ง โคมเพดาน จอภาพบนพื้นเวที ที่นั่งที่เคลื่อนไหวได้ด้วยระบบกลไก และการจัดแสดงในโรงละครมัลติมีเดียที่ผสมระบบเสียง แสง และไฟฟ้าเข้าด้วยกันอย่างครบถ้วน

ในแหล่งท่องเที่ยวผิงไห่ ภูเขาสามเซียนเป็นสวนสนุกขนาดใหญ่ที่รัฐบาลลงทุนมหาศาลในการก่อสร้าง ซึ่งได้สรุปรวบรวมภาพจินตนาการของสาธารณชนเกี่ยวกับดินแดนเซียนผิงไห่ไว้อย่างครบถ้วนใน

เชิงภูมิทัศน์ อย่างไรก็ตาม การนำเสนอวัฒนธรรมเทศียนอันลึกซึ้งและหลากหลายนั้น หากอาศัยเพียงการ แสดงออกทางทัศนียภาพของสถาปัตยกรรมแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียวแล้วย่อมไม่เพียงพอ รูปแบบการแสดงบน เวทีที่สามารถขุดลึกเนื้อหาเหล่านี้ได้อย่างหลากหลาย มีชีวิตชีวา และลึกซึ้งยิ่งกว่า แหล่งท่องเที่ยวภูเขาสาม เที่ยนในฐานะดินแดนศักดิ์สิทธิ์ในตำนานผิงไหลที่กล่าวถึงการแสวงหาความเป็นอมตะและการแสวงหาความเป็น เที่ยนกับยาริเศษนั้นมีรากฐานของวัฒนธรรมเทศียนในลัทธิเต๋าอย่างลึกซึ้ง เล่าจื๊อเป็นผู้ก่อตั้งลัทธิเต๋า และยังเป็นบุคคลต้นแบบของเทศียนในวัฒนธรรมเทศียนในลัทธิเต๋า (เป็นร่างอวตารของเทศียนไท่ซางเหล่าจวิน) ฉากการแสดงในแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้สามารถออกแบบเป็นโรงละครที่ใช้ชื่อว่า “เตาหลอมยา” โดยได้รับ แรงบันดาลใจจากเตาหลอมยาของเทศียนไท่ซางเหล่าจวิน ซึ่งเป็นอาวุธวิเศษอันเลื่องชื่อในโลกของเทศียน และยัง เป็นสัญลักษณ์สำคัญของวัฒนธรรมเทศียนในลัทธิเต๋า โรงละครแห่งนี้ใช้ “การแสวงหาความเป็นเทศียนและการ บำเพ็ญเพียรเพื่อเป็นเทศียน” เป็นแนวคิดหลักของการแสดง โดยอาศัยเทคโนโลยีสื่อใหม่ในการสร้างสรรค์การ แสดงแบบเต็มด้าที่กระตุ้นประสาทสัมผัสหลายมิติ ผสมผสานวัฒนธรรมเทศียนในลัทธิเต๋าเข้ากับ ศิลปะการแสดงสื่อใหม่ เพื่อมอบประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ให้แก่นักท่องเที่ยว และสืบทอด รวมถึงส่งเสริมวัฒนธรรมเทศียนตะวันออกให้คงอยู่ต่อไป

ลักษณะภายนอก ได้รับแรงบันดาลใจจากเตาหลอมยาของเทศียนไท่ซางเหล่าจวิน ออกแบบ รูปลักษณ์ภายนอกของโรงละครให้เป็นรูปทรงของเตาหลอมยาขนาดใหญ่

การจัดวางภายใน ที่นั่งของผู้ชมแบ่งออกเป็นหลายชั้น จัดเรียงในรูปแบบแปดทิศตามผังหยินหยาง โดยล้อมรอบพื้นที่ชมการแสดงในลักษณะรูปพัด การออกแบบให้มีลักษณะโอบล้อมเช่นนี้ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกดื่มด่ำให้แก่ผู้ชม ที่นั่งของผู้ชมเป็นที่นั่งที่เคลื่อนไหวได้ด้วยระบบกลไก ซึ่งสามารถเอนตัวไปด้านหลัง หรือลอยขึ้น-ลงได้ ใช้เพื่อประสานกับฉากสำคัญบางฉากที่มีการเคลื่อนไหวในเนื้อเรื่อง เช่น คลื่นทะเลโถม ชัด ภูเขาสันสะเทือน เป็นต้น ส่วนเวทีออกแบบเป็นรูปวงกลมหรือวงรี เพื่อให้สอดคล้องกับรูปลักษณ์โดยรวม ของโรงละคร พื้นที่แบ่งออกเป็น 3 ชั้น โดยเวทีกลางที่อยู่ตรงจุดศูนย์กลางของเวทีมีลวดลายเป็นรูปวงกลม ลายไท่จี และสามารถยกขึ้นลงได้อย่างอิสระ ชั้นที่ 2 เป็นพื้นที่หลักสำหรับการแสดงของนักแสดง โดยติดตั้ง จอภาพบนพื้นเวที (floor screen) ซึ่งสามารถแสดงลวดลายต่าง ๆ ใช้กำกับตำแหน่งเดินของนักแสดง และ รองรับบริการโต้ตอบแบบเรียลไทม์ เวทีชั้นที่ 3 สามารถใช้สำหรับวางอุปกรณ์ประกอบฉากที่เคลื่อนย้ายได้ หรือ ใช้ขยายและต่อยอดพื้นที่การรับชมบนเวที หน้าจอหลักของเวทีเป็นจอ LED ขนาดใหญ่แบบโค้งล้อมรอบ ซึ่งใช้ เทคโนโลยีการฉายภาพความละเอียดสูงเพื่อนำเสนอฉากและเอฟเฟกต์ที่สมจริง เช่น ฉากเปลวเพลิงลุกโชน ขณะหลอมยา ภูเขาเทศียนและหอคอยที่แวดล้อมด้วยหมอกควัน เป็นต้น ส่วนหน้าจอรองเป็นฉากผ้าโปร่ง ซึ่งมี หลายขนาดและหลายรูปทรง สามารถจัดเรียงและผสมผสานได้หลากหลายตามความต้องการของแต่ละฉาก การแสดง และสามารถเลื่อนขึ้นลง ซ้ายขวา หรือจัดวางให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ เช่น รูปโค้ง รูปสี่เหลี่ยม ฯลฯ เพื่อ สร้างพื้นที่การแสดงในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างยืดหยุ่น หลังคาทางโดม ส่วนบนของโรงละครออกแบบเป็นโดม ฉายภาพ ซึ่งเป็นจอทรงครึ่งทรงกลมที่สามารถสร้างภาพมุมมองกว้าง 360 องศา มอบความรู้สึกตื่นตาตื่นใจ ทางสายตาและประสบการณ์เสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง โดมชนิดนี้เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการแสดงฉากอัน ยิ่งใหญ่ เช่น อวกาศ ท้องฟ้ายามค่ำคืน มหาสมุทร หรือดินแดนแห่งการหลอมวิญญาน นอกจากนี้ยังมีการใช้ เทคนิคไฮไลแกรมสำหรับการฉายภาพกลางอากาศ เพื่อแสดงภาพที่มีรูปลักษณ์พิเศษ มีความหมายลึกซึ้ง และ เต็มไปด้วยความลึกลับเหนือจินตนาการ ซึ่งช่วยเพิ่มมิติและความดื่มด่ำให้กับการรับชมบนเวทีอย่างมี ประสิทธิภาพ

ภาพที่ 2 ภาพแสดงรูปลักษณ์ภายนอกของโรงละคร “เตาหลอมยา”

ภาพที่ 3 ภาพมุมมองด้านหน้าแบบตรงของภายในโมเดลโรงละคร “เตาหลอมยา”

4.2 การบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีกับศิลปะ

ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงไหล การเดินทางจากท่าเรือแปดเซียนไปยังวัดเชิงไหลเก๋อจำเป็นต้องนั่งเรือข้ามทะเล อีกทั้งผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่าโครงการท่องเที่ยวยามค่ำคืนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงไหลยังมีค่อนข้างจำกัด ดังนั้นบริเวณแหล่งท่องเที่ยวท่าเรือแปดเซียนสามารถออกแบบการแสดง “โดรนกลางทะเล” โดยอาศัยภูมิประเทศของภูเขาและทะเลเป็นฉากหลัง นักท่องเที่ยวสามารถชมการแสดงโดรนกลางทะเลได้ในขณะโดยสารเรือข้ามทะเล โดยเนื้อหาการแสดงจะมีแนวคิดเกี่ยวกับ “แปดเซียนข้ามทะเล” ซึ่งเป็นตำนานอันเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยใช้การจัดเรียงโดรนแบบแมทริกซ์เพื่อถ่ายทอดฉากสำคัญต่าง ๆ จากตำนานเทพแปดเซียนอย่างน่าตื่นตาตื่นใจ การแสดงโดรนเป็นรูปแบบการแสดงแนวใหม่ที่ผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับศิลปะ โดยควบคุมโดรนจำนวนมากผ่านการเขียนโปรแกรมให้บินขึ้น บินเคลื่อนไหว และร่อนลงตามลำดับที่กำหนดไว้พร้อมแสดงภาพเคลื่อนไหว ตัวอักษร ลวดลายต่าง ๆ กลางท้องฟ้า ประกอบกับเสียงดนตรีอันยิ่งใหญ่ตระการตา มอบประสบการณ์การรับชมที่ทรงพลังทางสายตา การแสดงโดรน “แปดเซียนข้ามทะเล” กลางทะเลจะเป็นงานฉลองทางสายตาค้นหาตื่นตาตื่นใจ เมื่อยามค่ำคืนมาถึงโดรนหลายร้อยลำจะทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้าภายใต้การควบคุมที่แม่นยำตามโปรแกรม โดรนจะสลับเปลี่ยนรูปร่างเป็นภาพของเทพเซียนทั้งแปดและอาวุธวิเศษของพวกเขา ถ่ายทอดฉากคลาสสิกของตำนานแปดเซียนข้ามทะเลได้อย่างมีชีวิตชีวา เต็มเต็มช่องว่างของกิจกรรมท่องเที่ยวยามค่ำคืนของแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 4 ภาพแสดงการจำลองการแสดงโดรน “แปดเซียนข้ามทะเล”

4.3 การผสมผสานภูมิทัศน์ธรรมชาติกับสถาปัตยกรรมโบราณสู่การสร้างสรรค์การแสดงแสงและเงาแบบดื่มด่ำ

ผิงไห่เป็นต้นกำเนิดของการแสวงหาความเป็นเซียนทางทะเลของจีนสมัยโบราณ ตั้งแต่ตำนานภูเขาสามเซียน การบูชาทะเลในลัทธิเต๋า การเสด็จออกทะเลแสวงหาความเป็นเซียนของจีนซีฮ่งเต้และจักรพรรดิฮั่นอู่ตี้ ไปจนถึงการถือกำเนิดและความรุ่งเรืองของศาสนาเต๋า ล้วนหล่อหลอมให้วัฒนธรรม “เทพเซียน” ของผิงไห่ดำรงอยู่อย่างยาวนานและมั่นคง กลายเป็นแก่นสำคัญของวัฒนธรรมเทพเซียนที่ลึกซึ้งของผิงไห่ ขณะเดียวกัน วัดผิงไห่เก๋อในฐานะ 1 ใน 4 หอสูงชื่อดังของจีนโบราณก็ได้เป็นสื่อกลางที่บรรจุไว้ซึ่งรากฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันลึกซึ้งเช่นกัน เพราะฉะนั้น เพื่อเป็นการยกระดับแรงดึงดูดด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวให้สูงขึ้น และเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยวชมยามค่ำคืนของนักท่องเที่ยวให้หลากหลายมากขึ้น สามารถวางแผนจัดกิจกรรมการแสดงแสงสีประกอบเรื่อง โดยใช้ตัวสถาปัตยกรรมของวัดผิงไห่เก๋อและภูเขาเบื้องหลังเป็นฉาก พร้อมอาศัยเทคโนโลยี 3D Mapping และการฉายภาพด้วยแสงเลเซอร์ การถ่ายทอดลวดลายของแสงและเงาที่สอดประสานกันบนผนังของวัดผิงไห่เก๋อ ซึ่งสามารถถ่ายทอดที่มาทางประวัติศาสตร์และตำนานเทพปกรณัมของวัดผิงไห่เก๋อได้อย่างมีชีวิตชีวา ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกราวกับได้เข้าไปอยู่ในฉากจริง และสัมผัสได้ถึงเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมโบราณแห่งนี้ได้อย่างใกล้ชิด

ภาพที่ 5 ภาพถ่ายสถานที่จริงของวัดผิงไห่เก๋อ

ภาพที่ 6 ภาพแสดงเอฟเฟกต์ของการแสดงแสงสี 3D Mapping โปรเจกชันบนสถาปัตยกรรมเรื่อง “จินซีฮ่องเต๋แสวงหาเซียน”

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ การแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และศิลปะสื่อใหม่ งานวิจัยได้วางรากฐานทางแนวคิดไว้บนการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ทั้งในเชิงบริบททางประวัติศาสตร์ แนวโน้มอุตสาหกรรม และทฤษฎีร่วมสมัย การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมและทฤษฎีสัญศาสตร์ละครเวทีได้ส่งเสริมกรอบการวิเคราะห์ที่มั่นคงและชัดเจน ทั้งยังช่วยเชื่อมโยงแนวคิดด้านเทคโนโลยีกับศาสตร์การแสดงอย่างลงตัว กรณีศึกษาจากการแสดงที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ Only Henan Drama Fantasy City และ Impression of Liu Sanjie ได้ให้แนวทางที่เป็นรูปธรรมต่อการออกแบบการแสดงในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ โรงละครเตาหลอมยา ในขณะที่เดียวกัน การเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่และการสัมภาษณ์ได้สะท้อนปัญหาสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวผิงไห่ ได้แก่ ขาดกิจกรรมท่องเที่ยวข้ามค่านิยม และประสบการณ์เชิงวัฒนธรรมที่ยังไม่ลึกซึ้งเพียงพอ ประเด็นเหล่านี้จึงกลายเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแนวคิดการแสดงแบบเต็มตัวด้วยเทคโนโลยีสื่อใหม่ ซึ่งทำให้ผลวิจัยมีความสอดคล้องกับบริบทจริง และหลีกเลี่ยงการนำเสนอเชิงนามธรรมที่ไม่สามารถใช้ได้จริง จากการศึกษาวรรณกรรมและข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ การแสดงเชิงวัฒนธรรม และเทคโนโลยีศิลปะสื่อใหม่ พบว่างานวิจัยนี้สามารถวางรากฐานทางแนวคิดอย่างเป็นระบบในด้านประวัติศาสตร์ แนวโน้มอุตสาหกรรม และทฤษฎีร่วมสมัย โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมของบูร์ดิเยอ (Bourdieu, 1984) และทฤษฎีสัญศาสตร์ในบริบทของการแสดง (Elam, 2002) ซึ่งช่วยเชื่อมโยงแนวคิดด้านเทคโนโลยีเข้ากับศาสตร์การละครได้อย่างกลมกลืน ทั้งนี้ กรณีศึกษาจากการแสดงที่ประสบความสำเร็จ เช่น Only Henan Drama Fantasy City และ Impression of Liu Sanjie ได้มอบต้นแบบการออกแบบการแสดงสำหรับพื้นที่ศึกษา เช่น โรงละครเตาหลอมยา (O'Connor, 2017; Wang, 2021)

2. ทฤษฎีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมของบูร์ดิเยอ ซึ่งมุ่งเน้นว่าการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิตซ้ำเชิงพลวัต ได้รับการพิสูจน์ผ่านการศึกษาวิวัฒนาการของวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไห่ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากตำนานคุณหลุนในตะวันตกสู่ความนิยมในหมู่ชนชั้นปกครองในยุคฉินและฮั่น และความรุ่งเรืองของลัทธิฉวนเจินในยุคหลัง แนวทางการใช้ศิลปะสื่อใหม่ เช่น การถ่ายภาพ 3D โฮโลแกรม และโดรนแมทริกซ์ จึงไม่ใช่เพียงแค่การนำเสนอแบบทันสมัย แต่คือการต่อยอด “สัญลักษณ์วัฒนธรรม” ให้มีชีวิตใหม่ในโลกดิจิทัล เช่น เตาหลอมยาของเซียนไท่ซางเหล่าจวิน ซึ่งถูกแปรความหมายจากวัตถุในตำนานมาเป็นแรงบันดาลใจสำหรับการออกแบบโรงละครที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของเทพเซียนในบริบทใหม่ สอดคล้องกับหลักการของทฤษฎีที่ว่า พื้นที่และเวลาเฉพาะ คือเงื่อนไขของการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม ทฤษฎีของบูร์ดิเยอเน้นว่าการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมเกิดจากกระบวนการผลิตซ้ำเชิงพลวัต ซึ่งเห็นได้ชัดจากวิวัฒนาการของ

วัฒนธรรมเทพเซียนในตำนานผิงไหล ที่มีการแปรเปลี่ยนความหมายจากตำนานคุณหลุน สู่อารยธรรมรับในหมู่ชนชั้นสูงในราชวงศ์ฉินและฮั่น จนถึงยุคฉวนเจิน (Zhang, 2019) แนวทางการออกแบบการแสดงด้วยเทคโนโลยี เช่น การฉายภาพ 3D และโฮโลแกรม (Jenkins, 2006; Manovich, 2013) เป็นการต่อยอดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมดั้งเดิมให้มีชีวิตใหม่ในโลกดิจิทัล ตัวอย่างเช่น การดัดแปลงแนวคิด เตาลอมยาของไท่ซ่างเหล่าจวิน มาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบโรงละครเฉพาะกิจ สอดคล้องกับหลักการที่ว่า เวลาและพื้นที่เฉพาะ เป็นเงื่อนไขของการสร้างวัฒนธรรมใหม่ผ่านเทคโนโลยี (Couldry & Hepp, 2017)

3. ประเด็นเรื่องการผสมผสานโลกจริงกับโลกเสมือน การสร้างประสบการณ์แบบดื่มด่ำ และการใช้เทคโนโลยีข้ามแพลตฟอร์ม สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของศิลปะสื่อใหม่ตามที่เอกสารวิชาการได้ชี้ไว้ก่อนหน้านี้ เทคโนโลยี เช่น VR, AR, 3D Mapping และโฮโลแกรม ไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการเชิงความรู้สึกของนักท่องเที่ยวยุคใหม่เท่านั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในระดับลึก เช่น การออกแบบที่นั่งที่เคลื่อนไหวได้ตามเนื้อเรื่อง การใช้จอภาพบนพื้นเวทีแบบโต้ตอบได้ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงการก้าวข้ามข้อจำกัดเดิมของการแสดงวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม และทำให้การรับรู้ทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวกลายเป็นประสบการณ์ร่วมที่มีพลังยิ่งขึ้น การผสมผสานโลกจริงกับโลกเสมือน การสร้างประสบการณ์ดื่มด่ำ (Immersive Experience) และการใช้เทคโนโลยีข้ามแพลตฟอร์ม เช่น VR, AR, โดรนแมทริกซ์ และ 3D Mapping ได้ตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ ที่แสวงหาความตื่นตาและความรู้สึกร่วม (Grau, 2003; Milgram & Kishino, 1994) การออกแบบการแสดงที่ให้ผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ เช่น แก้วที่เคลื่อนไหวตามฉาก และเวทีตอบสนองแบบเรียลไทม์ เป็นการก้าวข้ามข้อจำกัดของการแสดงแบบดั้งเดิม และช่วยยกระดับการรับรู้ทางวัฒนธรรมของผู้ชมให้กลายเป็นประสบการณ์ร่วมอย่างทรงพลัง (Rose, 2012)

4. งานวิจัยนี้ดำเนินไปตามขั้นตอนเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสร้างกรอบแนวคิด การตรวจสอบแนวโน้มด้วยวิธีเชิงประจักษ์ จนถึงการออกแบบแนวทางเชิงยุทธศาสตร์เพื่อนำไปใช้ได้จริง ผลลัพธ์ของการวิจัยไม่เพียงเติมเต็มช่องว่างทางทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่กับการแสดงวัฒนธรรมดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางต้นแบบให้กับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมอื่น ๆ ที่เผชิญกับปัญหาเดียวกัน ทั้งในเรื่องของการขาดความแตกต่างของการนำเสนอ และการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งมากขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยยังมีศักยภาพในการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านของแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมในจีนเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน งานวิจัยนี้จึงเป็นต้นแบบของการบูรณาการศิลปะสื่อใหม่เข้ากับการอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงวิชาการตั้งแต่การสร้างกรอบแนวคิด การเก็บข้อมูลภาคสนาม ไปจนถึงการพัฒนาแนวทางเชิงกลยุทธ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในพื้นที่ศึกษา และแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมอื่น ๆ ในจีน (UNESCO, 2020; Huang, 2022) งานวิจัยยังมีศักยภาพในการส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านของแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ยั่งยืน และสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมระดับชาติ

องค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการประยุกต์ใช้ศิลปะสื่อใหม่เพื่อยกระดับการแสดงวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าแห่งผิงไหล โดยเสนอแนวคิดการสืบทอดและพัฒนา “ภาพแทนวัฒนธรรม” ผ่านกระบวนการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมในบริบทยุคดิจิทัล พร้อมทั้งบูรณาการทฤษฎีสัญศาสตร์ละครเวทีในการออกแบบสื่อการแสดงอย่างมีนัยเชิงสัญลักษณ์ งานวิจัยยังได้นำเสนอแนวทางการออกแบบประสบการณ์ดื่มด่ำแบบหลายมิติ เช่น โรงละคร “เตาลอมยา” การแสดงโดรน “แปดเซียนข้ามทะเล” และการฉายภาพ 3D Mapping บนวัดผิงไหลเก้อ ซึ่งล้วนแสดงถึงศักยภาพของเทคโนโลยีในการถ่ายทอดคุณค่าและจิตวิญญาณของวัฒนธรรมโบราณสู่ผู้ชมยุคใหม่ อีกทั้งยังสามารถเป็นต้นแบบเชิงปฏิบัติในการพลิกโฉมแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์วัฒนธรรม-ท่องเที่ยว 4.0 อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

สรุป

จากการศึกษาวัฒนธรรมเทพเซียนในลัทธิเต๋าของเผิงไห่ในบริบทของการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม งานวิจัยนี้ได้ยืนยันถึงศักยภาพของทรัพยากรวัฒนธรรมดั้งเดิมในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยเฉพาะเมื่อมีการประยุกต์ใช้ศิลปะสื่อใหม่ที่สามารถยกระดับรูปแบบการนำเสนอ สร้างประสบการณ์แบบดื่มด่ำ และเปิดพื้นที่ให้เกิดการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวอย่างหลากหลายมิติ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แม้เผิงไห่จะเป็นแหล่งกำเนิดวัฒนธรรมเทพเซียนที่มีรากฐานมั่นคง แต่การจัดแสดงในแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันยังคงยึดติดกับรูปแบบเดิม ขาดความหลากหลายและความลึกของประสบการณ์ งานวิจัยจึงได้เสนอแนวทางเชิงสร้างสรรค์ เช่น การออกแบบโรงละครแบบดื่มด่ำ “เตาหลอมยา” การแสดงโศรณกลางทะเล และการฉายภาพแสงสีแบบ 3D Mapping บนสถาปัตยกรรมสำคัญ เพื่อเสริมพลังให้การสื่อสารวัฒนธรรมในเชิงพื้นที่และเวลา การบูรณาการแนวคิดจากทฤษฎีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมและทฤษฎีสัญศาสตร์ละครเวที เป็นองค์ประกอบสำคัญในการวางรากฐานเชิงทฤษฎีของการวิจัย โดยชี้ให้เห็นว่า การนำวัฒนธรรมดั้งเดิมมาสื่อสารในรูปแบบใหม่จำเป็นต้องรักษาทั้ง “สาระ” และ “จิตวิญญาณ” ไว้ควบคู่กับการตอบสนองต่อบริบทสมัยใหม่ การสร้างสรรค์พื้นที่การแสดงที่สื่อความหมายผ่านสัญลักษณ์เดิมที่ได้รับการแปรความด้วยเทคโนโลยีใหม่ จึงเป็นกลไกที่ช่วยผลิตซ้ำวัฒนธรรมให้มีชีวิตต่อในยุคดิจิทัล งานวิจัยนี้ไม่ได้เพียงวางหลักเชิงแนวคิดเท่านั้น หากยังได้เสนอแนวทางที่มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง ทั้งในมิติของการออกแบบประสบการณ์นักท่องเที่ยว การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการขับเคลื่อนนโยบายด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อแนวโน้มของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยุคใหม่ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรประยุกต์ใช้ศิลปะสื่อใหม่ เช่น โรงละครดื่มด่ำ การแสดงโศรณกลางทะเล และการฉายภาพ 3D Mapping กับแหล่งท่องเที่ยวเผิงไห่ เพื่อยกระดับประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว สร้างกิจกรรมยามค่ำคืนที่มีเอกลักษณ์ และส่งเสริมการสืบทอดวัฒนธรรมเทพเซียนในรูปแบบที่ร่วมสมัยและมีปฏิสัมพันธ์

1.2 ควรนำเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง (เช่น รัฐบาล/หน่วยงานในพื้นที่) เกี่ยวกับการระดมทุน การฝึกอบรมบุคลากรด้านเทคนิคและการจัดการการแสดง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลลัพธ์จากการนำแนวทางที่เสนอไปใช้จริงในพื้นที่ เช่น การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวหรือผลกระทบทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมอื่นที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน เพื่อขยายองค์ความรู้และเพิ่มความแม่นยำในการพัฒนานโยบายด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในอนาคต

2.2 ควรศึกษา ทดลองสร้างและประเมินผลกระทบของการแสดงต้นแบบ การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อวัดความตั้งใจในการท่องเที่ยว (Intention to Visit) หรือความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการแสดงที่ใช้ศิลปะสื่อใหม่

เอกสารอ้างอิง

Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgment of Taste*. Harvard University Press.

- Couldry, N., & Hepp, A. (2017). *The mediated construction of reality*. Polity Press.
- Dai, S. (2017). The formation and early evolution of the Penglai myth. *Haidai Journal*, (1), 22–34.
- Elam, K. (2002). *The Semiotics of Theatre and Drama*. Routledge.
- Grau, O. (2003). *Virtual art: From illusion to immersion*. MIT Press.
- Huang, Y. (2022). *Digital Tourism and Cultural Heritage in China*. Routledge.
- Jenkins, H. (2006). *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. NYU Press.
- Li, Z. (2019). How can "immersive" tourism performances be further developed. *China Culture Daily*, p. 007.
- Manovich, L. (2013). *Software Takes Command*. Bloomsbury Academic.
- Milgram, P., & Kishino, F. (1994). A taxonomy of mixed reality visual displays. *IEICE Transactions on Information and Systems*, E77-D(12), 1321–1329.
- O'Connor, J. (2017). *Cultural and Creative Industries: A Critical History*. Routledge.
- Peng, L. (2023). A study on the transformation of ethnic minority dance from the perspective of Bourdieu's theory of cultural reproduction: Taking folk dances of Yunnan ethnic groups as an example. *Journal of Inner Mongolia Arts University*, 20(2), 94–101.
- Peng, L. (2023). *Cultural reproduction and the transformation of local heritage in contemporary China*. *Studies in Social Theory*, 11(3), 112–127.
- Rose, G. (2012). *Visual Methodologies: An Introduction to Researching with Visual Materials*. SAGE.
- UNESCO. (2020). *Culture 2030 Indicators*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Wang, J. (2023). The legend of Penglai. *Go to the World*, 25, 78–79.
- Wang, J. (2023). *The mythological culture of Penglai immortals: Historical context and tourism potential*. *Qingdao Cultural Studies Journal*, 28(2), 45–61.
- Wang, N. (2021). *Staging Chinese Tourism: Performance, Theatre and Consumption*. Palgrave Macmillan.
- Zhang, J., & Peng, G. (2023). *Dramatic semiotics and cultural symbolism in stage design: A Chinese perspective*. *Journal of Theatre and Culture*, 14(1), 88–102.
- Zhang, J., & Peng, G. (2023). The imagery expression of Chinese-style stage visual design under the semiotics of drama. *Sichuan Drama*, 2, 142–145.
- Zhang, L. (2019). *Daoist Myths and Sacred Geography in Ancient China*. Brill.
- Zhao, W. (2010). Daoist cultural resources in Shandong and their development and utilization. *Qilu Cultural Studies*, 1, 322–331.